

ORTAK GÜVENLİK ANLAŞMASI ÖRGÜTÜ MOSKOVA ZİRVESİ

Alev KILIÇ

Rusya önderliğinde Avrasya coğrafyasında oluşturulmaya çalışılan örgütlerin ve birliklerin Batıdaki örgüt ve birliklerden ilham aldığını ve benzemeye çalıştığını gözlemek mümkündür. Ortak Güvenlik Anlaşması Örgütü de (CSTO) bunlardan biridir. NATOnun Rusya önderliğindeki karşıtı görünümündedir. Mayıs 1992de şekillenen, Ekim 1992de Taşkente Belarus, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Rusya tarafından imzalanan bir anlaşma ile bugünkü şekline kavuşan ortak savunma örgütünün son zirve toplantısı 19 Aralıkta Moskovada yapılmıştır.

Basına yansıyan haberlerden, zirvenin esas olarak liderler arasında sınırlı katılımlı bir düzende yapıldığı, ortak güvenlik konularının ise heyetler arasında ele alındığı anlaşılmaktadır. Liderler arasındaki görüşmelerde askeri konuların yanı sıra ekonomik konuların da ele alındığı ve bu kapsamda Rusyanın önem verdiği Avrasya Birliği oluşumunun şekillendirilmeye çalışıldığı tahmine müsaittir. Zirvede her iki konuda da en ziyade zorlanan ülkenin Ermenistan olduğunu tahmin de mümkündür. Zira bilindiği gibi Ermenistan askeri bakımdan NATO ile ilişkilerini geliştirme adımları atarken, ekonomik ilişki modeli olarak da Avrupa Birliği açılımını başlatmıştır.

CSTOnun Avrupalı tek üyesi halihazırda Belarustur. Ukrayna parlamentosu üyeliği reddetmiştir. Sırbistanın ise kararını ileriye bıraktığı ifade edilmektedir. Bu durumda örgüt esas olarak asya ağırlıklıdır. Kapının teorik olarak İrana da açık olduğu anlaşılmaktadır. Böyle bir olasılığın gerçekleşmesinin örgüte beraberinde getireceği riskler ve yeni dengeler üzerinde düşünmeyi gerektirecek niteliktedir. Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistanın asyanın uyanan devi Çine sınırdaş olmanın tedirginliğini giderecek düzenlemeleri öngörmeleri doğaldır. 1996 yılında kurulan Şangay İşbirliği Örgütünde de (SCO) Rusya ile birlikte bu üç sınırdaş ülkenin yer alması, diplomaside yumurtaları aynı sepete koymamanın da örneğini oluşturmaktadır.

CSTO ile CSOnun bu şekilde örtüşen üyelikleri CSTO bakımından Çini dengelerken, Çin bakımından da olası bir Çini çevreleme politikasını bertaraf etme ve Pasifik okyanusuna açılımında gerisini sağlama alma imkanı yaratmaktadır.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "ORTAK GÜVENLİK ANLAŞMASI ÖRGÜTÜ MOSKOVA ZİRVESİ ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 95. Aralık 24. Erişim Nisan 09, 2026. <https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/ORTAK-GUVENLIK-ANLASMASI-ORGUTU-MOSKOVA-ZIRVESI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır